

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516204534
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2516204534.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného AK: JUDr. Barbora Korenecová, so sídlom Malinovo, Slnecná 765/3, proti žalovanému: F. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom C., M. ulica XXX/XX, toho času: S. XX, C. XXXX, B., o zaplatenie 984,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 15C/182/2016-50 zo dňa 12. októbra 2017 - II. a III. výrok, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté výroky II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie ruší a v zrušenom rozsahu vraciá na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil s použitím a citáciou § 497 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1, 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu omeškania, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255 ods. 2, § 262 ods. 1, § 290, § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako spotrebiteľom dňa 28.5.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 208700128, na základe ktorej sa žalobca zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver v hotovosti k rukám žalovaného (prevzatie peňažných prostriedkov potvrdil žalovaný na zmluve podpisom) vo výške 500,- Eur, pričom žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur, teda zaplatiť celkovú čiastku 984,- Eur. Podľa zmluvy celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru (195,75 Eur) a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy (288,25 Eur), ďalej len ako poplatok. Celkovú čiastku 984,- Eur sa žalovaný zaviazal zaplatiť do 12.5.2014, kedy nastane termín konečnej splatnosti úveru. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bola v zmluve uvedená vo výške 96,80 %. Výška priemernej hodnoty RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 39,20 %. Peňažné prostriedky boli poskytnuté na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania. Žalovaný súhlasil s tým, že bol oboznámený s obsahom zmluvy ako i so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. Zároveň strany uzavreli dňa 28.5.2013 Dohodu o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 208700128 zo dňa 28.5.2013, podľa ktorej sa zmluva o spotrebiteľskom úvere

č. 208700128 zo dňa 28.05.2013 mení tak, že spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 984,- Eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 82,- Eur, vždy k 12. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 12.6.2013. Súčasne bolo uvedené, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) úveru je vo výške 304,10 %. Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, v prípade nesplatenia spotrebiteľského úveru vznikne spotrebiteľovi povinnosť okamžite splatiť celý dlh. Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/6/2015 zo dňa 18.2.2015 (právoplatný dňa 17.4.2015) bol žalovaný bol uznaný za vinného (okrem iného) za pokračovací prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe (podstatnej časti), že dňa 28.5.2013 uzavrel úverovú zmluvu č. 208700128 so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 500,- Eur, pričom pri uzatváraní úverovej zmluvy predložil sfaľšované potvrdenia o tom, že je zamestnaný. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bola poškodená spoločnosť: Pohotovosť, s.r.o. (žalobca v tomto konaní) odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

4. Právne uzavrel, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Údaj o súhrnnej mesačnej splátke je uvedený až v Dohode o plnení v splátkach, a to vo výške 82,- Eur, čo je taktiež nedostatočné pre účely § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodu absencie zákonnej náležitosti v zmluve sa preto predmetný úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov aj v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 208700128 je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, keď táto je uvedená vo výške 96,80 %, správna výška je uvedená až v Dohode o plnení v splátkach 304,10 % (zistené prepočtom okresného súdu). Pokiaľ zákon vyžaduje, aby údaj o (správnej) výške RPMN bol uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nemožno tento (správny) údaj uvádzať v inej listine, ako tomu bolo v tomto prípade. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov v spotrebiteľskej zmluve vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákona, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa. Žalobu považoval za dôvodnú v časti zodpovedajúcej rozdielu medzi výškou poskytnutému úveru, t.j. sumou 500,- Eur a žalovaným uhradenou sumou, ktorý však nehradil doposiaľ žiadnu sumu, a preto žalobe v tejto časti, t.j. v sume 500,- Eur (500 - 0) vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi túto sumu (výrok I.). Vo zvyšnej časti istiny, ako i k nej prislúchajúcemu úroku z omeškania ako nedôvodnú zamietol (výrok II.), keďže poskytnutý úver právne posúdil ako úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu, žalobca má nárok aj na úrok z omeškania. Priznal žalobcovi ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, no len z priznanej sumy 500,- Eur v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to od 14.5.2014, t.j. deň nasledujúci po vyhlásení splatnosti celého úveru (dňa 13.5.2014). Tvrdenie žalobcu o zosplatení úveru ku dňu 13.5.2014 nebolo žalovaným rozporované.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď dospel k záveru, že úspech strán sporu bol čiastočný, resp. pomerne rovnaký, pričom vychádzal z toho, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 984,- Eur s príslušenstvom, no priznaná mu bola suma 500,- Eur s príslušenstvom, čomu zodpovedá úspech žalobcu vo výške 50,81 % a žalovaného vo výške 49,19 % (pomerne rovnaký).

6. Proti tomuto rozsudku výlučne II. a III. výroku podal odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že nedošlo k naplneniu dôvodov podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 12.5.2014 a dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 984,- Eur s termínom splatnosti dňa 12.5.2014. Následne však dlžník požiadav v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - Dohody o plnení v splátkach. Dlžník bol dňa 28.5.2013 s predmetnou Dohodou oboznámený, na znak čoho ju podpísal, a preto mal vedomosť aj o existencii náležitosti, ktoré v nej následne boli uvedené. Každá splátka bola prednostne

započítavaná na istinu, až potom na poplatok a úroky. Každý klient je o tom informovaný ústne. Podľa dohody o splátkach spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 304,10 %. Dohoda o splátkach oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo, tak, ako je to ustanovené v zmluve o úvere), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN. To znamená, že RPMN vo výške 96,80 % stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Naproti tomu RPMN vo výške 304,10 % dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaný nesie dôkazné bremeno a jeho úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.5.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 12 Cmo 95/2005 publikované v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 67-68; pričom treba zdôrazniť, že ide o najuznávanejší komentár v ČR, ktorého autormi sú sudcovia NS ČR). Je teda zrejme, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úver, ten nie je podľa žalobcu neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Žalovaný v prípade, že po podpise zmluvy o úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o úvere. Uvedené právo žalovaný nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia úveru. Podľa žalobcu sa mal okresný súd v rozsudku zaoberať výškou náhrady škody (skutočnou škodou a ušlým ziskom) a nie náležitosti uzavretej zmluvy o úvere, keď civilný súd je viazaný záverom trestného súdu o vzniku škody a vzhľadom na skutočnosť, že vznik škody je súčasťou skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, je civilný súd povinný vykonať dokazovanie len o výške škody spôsobenej trestným činom a nie o vzniku a existencii škody. Na podporu uvedeného poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/187/2017-88 zo dňa 04.10.2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/108/2017-63 zo dňa 12.09.2017 ako aj na rozsudok Okresného súdu Galanta, sp. zn. 17C/277/2016-36 zo dňa 13.04.2017, rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 9C/128/2016-53 zo dňa 25.1.2017.

7. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom zamietajúcom výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania

(§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP) a vec mu vrátiť v zrušenom rozsahu (II. a III. výrok) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne suma 984,- Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 984,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia.

10. Vyhovujúci I. výrok (suma 500,- Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 500,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia) nebol napadnutý odvolaním strán, preto nadobudol právoplatnosť.

11. Predmetom odvolacieho prieskumu sa stal napadnutý zamietajúci II. výrok (suma 484,- Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 484,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia) a III. výrok o náhrade trov konania, s poukazom na odvolacie dôvody uplatnené žalobcom v odvolaní.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, ods. 3 zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

14. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

15. Ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka u <.pravuje všeobecnú zodpovednosť fyzických osôb a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka, alebo o prípady osobitnej zodpovednosti, ktoré sú upravené osobitnými zákonmi (napr. zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci). Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Ust. ods. 3 § 420 Občianskeho zákonníka <.umožňuje vyvinenie - exculpáciu preukázaním škodcu, že škodu nezavinil.

16. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

17. Civilný súd je v zmysle § 193 CSP viazaný tým, kto je poškodeným. Súd je totiž viazaný tým, že bol spáchaný trestný čin. Trestný čin je definovaný v § 8 <. Trestného zákona ako protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákon ustanovuje inak, pokiaľ ide o materiálny korektív formálnej definície trestného činu vzťahujúci sa avšak len na prečin, ktorým je vo všeobecnosti jeho nepatnosť v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona. Znaky (skutkovej podstaty) trestného činu sú uvedené jednak vo všeobecnej časti Trestného zákona a jednak v osobitnej časti Trestného zákona, v tomto prípade v § 250 Trestného zákona <. Skutkovú podstatu trestného činu v zmysle teórie trestného práva hmotného tvoria štyri základné znaky: 1. subjekt - páchatel trestného činu, ktorým je žalovaný, 2. objekt - t.j. záujem chránený trestným zákonom, ktorý je spáchaním

trestného činu porušený, alebo ohrozený (v tomto prípade sa jedná o ochranu majetku) 3. objektívna stránka, ktorou je konanie páchatel'a, resp. opomenutie konanie páchatel'om tam, kde bol povinný konať, aby zabránil ohrozeniu alebo porušeniu záujmu chráneného Trestným zákonom a 4. subjektívna stránka trestného činu - zavinenie páchatel'a. K týmto skutkovým znakom pri určitých druhoch trestných činov pristupujú ďalšie, akým je v prípade trestných činov proti majetku, konkrétne v tomto prípade trestného činu podvodu následok - „spôsobenie škody inému“, či minimálna výška škody potrebná na jeho spáchanie. Aby bolo možné v trestnom konaní konštatovať, že bol spáchaný určitý trestný čin, musia byť naplnené všetky jeho znaky skutkovej podstaty, inak trestný súd nemôže osobu uznať vinnou z daného trestného činu, lebo v zmysle § 8 <. Trestného zákona by sa nejednalo o daný trestný čin. Ak by trestný súd nemal preukázané naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu ako jedného zo znakov skutkovej podstaty prečinu zväčšenie veriteľ'a Trestného zákona nemohol by ustáliť, kto je škodcom, v čom spočíva jeho protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, zavinenie škodcu (páchatel'a) a komu bola škoda spôsobená, t.j. kto je poškodený, nemohol by žalovaného uznať vinným z daného trestného činu a poškodeného (v tomto civilnom konaní žalobcu) by nemohol odkázať s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Súd je teda viazaný aj tým, kto je poškodený. V rozhodnutí R 22/1979, v ktorom sa okrem iného uvádza, že rozsah viazanosti civilného súdu rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň okolnosťami významnými pre rozhodnutie o náhrade škody.

18. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody uplatňovanému v tomto civilnom konaní je súd viazaný len právoplatným rozhodnutím trestného súdu, aj to len jeho výrokovou časťou.

19. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie.

20. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

21. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

22. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana v závislosti od jej procesného postavenia plniť od začiatku sporu v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou, v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

23. Odvolací súd konštatuje, že súd v konaní nie je viazaný právnou kvalifikáciou uplatneného nároku, avšak je (striktno) viazaný (limitovaný) vymedzením rozhodujúcich skutkových tvrdení žalobcu, o ktoré tento opiera uplatnený nárok. Súd je teda viazaný žalobou, ktorej súčasťou sú aj skutkové tvrdenia v nej uvedené (čl. 1-3), ktoré neboli žiadnym spôsobom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie zo strany žalobcu modifikované. Žalobca okrem iného v žalobe tvrdil, že žalovaný pri uzavretí zmluvy predložil sfaľované potvrdenie o tom, že je zamestnaný a poberá príjem, čo však nebola pravda, nemal v úmysle úver splácať, čím žalobcovi spôsobil škodu. Poukázal a predložil Trestný rozkaz okresného súdu č. k. 2T/6/2015 zo dňa 18.2.2015 (právoplatný dňa 17.4.2015), ktorým bol žalovaný uznaný za spáchania prečinu podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol odkázaný ako poškodený so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Z výrokovej časti tohto trestného rozkazu nepochybne vyplýva, že žalovaný spôsobil žalobcovi priamu majetkovú škodu vo výške 500,- Eur, preto je okresný súd (civilný súd) tým viazaný. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 269/2011 zo dňa

23.11.2011, ktorý sa síce výslovne otázkou viazanosti civilného súdu výškou škody nezaobrá, avšak tento nálež je postavený na rešpektovaní princípu právnej istoty, ktorému zodpovedá v rámci viazanosti civilného súdu znakmi skutkovej podstaty trestného činu nielen otázka, kto je škodcom a poškodeným subjektom, ale aj výška škody. Žalobca zároveň v žalobe v súvislosti s oslobodením od súdneho poplatku poukázal na § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V súvislosti s uvedeným v tomto odseku odvolací súd poukazuje na to, že v civilnom konaní o náhradu škody je právoplatný odsudzujúci rozsudok často kľúčovým dôkazom, ktorý sa vzťahuje tak k základu uplatneného nároku, ako aj k výške žalovanej sumy. Súd prvej inštancie však na uvedené nereflektoval.

24. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Pokiaľ sa týka odvolacích námietok žalobcu, tieto spočívali aj v námietke o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, keď žalobca namietal (aj), že okresný súd sa mal v rozsudku zaoberať výškou náhrady škody (skutočnou škodou a ušlým ziskom) a nie náležitosťami uzavretej zmluvy o úvere, keď civilný súd je viazaný záverom trestného súdu o vzniku škody a je povinný vykonať dokazovanie len o výške škody spôsobenej trestným činom, s ktorou sa odvolací súd s ohľadom na uvedené v odseku 23 stotožnil.

25. Súd prvej inštancie neposudzoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu absencie náležitosti konečnej splatnosti úveru, na ktorú reagoval žalobca v podanom odvolaní. Zrejmy nesúlad tejto odvolacej námietky smerom k odôvodneniu odvolaním napadnutého rozsudku spôsobil, že žalobca podaným odvolaním v tejto časti nereagoval relevantne. Uvedená odvolacia námietka, ktorú žalobca v odvolaní použil, sa zjavne týka obdobných vecí, avšak nie danej veci, preto sa ňom odvolací súd nezaoberal.

26. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II. a v (závislom) výroku III. o náhrade trov konania zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude opätovne komplexne i s prihliadnutím na argumenty predostreté v odvolacom konaní posúdiť uplatnený nárok (na náhradu škody v časti zamietnutého nároku) žalobcu, za tým účelom v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie, výsledky celého konania potom náležite zhodnotiť a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, výsledky dokazovania posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (s ich uvedením) a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

28. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa týkajúcu sa nesúhlasu so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (absencia náležitosti § 9 ods. 2 písm. k/ a uvedenie nesprávnej RPMN), už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).